

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΛΟΓΟΣ

Κονδύλη 1 • Μαρούσι • Τ.Κ. 15122
Τ: 210 8062033, 210 8062017
E: front.logos@gmail.com
www.front-logos.gr

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2022

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Nostri postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt. Repente post tergum equitatus cernitur; cohortes appropinquant; hostes terga vertunt ac fugiunt; eis equites occurrunt. Fit magna caedes.

Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnītes paupertātem eius mirāti sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uterētur, vultum risu solvit et protinus dixit.

Curat et providet nē, interceptā epistolā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistolam conscriptam Graecis litteris mittit. Legātum monet ut, si adīre non possit, epistolam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**Ille se in scamno ... dixit**» και «**Curat ... tragulam mitteret**».

Μονάδες 20

Εκείνος παρουσιάστηκε σ' αυτούς για να τον δουν καθισμένος/να κάθεται σε ένα скаμνί κοντά στη φωτιά και να τρώει από ένα ξύλινο πιάτο. Περιφρόνησε τα πλούτη των Σαμνιτών και οι Σαμνίτες θαύμασαν τη φτώχεια του. Ενώ/όταν δηλαδή είχαν φέρει σ' αυτόν πολύ χρυσάφι σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το χρησιμοποιήσει (όπως θέλει), χαλάρωσε το (αυστηρό του) πρόσωπο με το γέλιο και αμέσως είπε:

Φροντίζει και προνοεί να μην μαθευτούν τα σχέδιά μας από τους εχθρούς, αν αρπάξουν την επιστολή. Γι' αυτό το λόγο στέλνει επιστολή γραμμένη στα ελληνικά. Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει την επιστολή στον ιμάντα του ακοντίου και να το ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει

πως ο ίδιος θα έρθει γρήγορα με τις λεγεώνες του. Ο Γαλάτης, επειδή φοβήθηκε τον κίνδυνο, αποφάσισε να ρίξει το ακόντιο.

B1. Να αντιστοιχίσετε κάθε συγγραφέα της **Στήλης Α** με το γραμματειακό είδος της **Στήλης Β**, το οποίο υπηρετεί (δύο στοιχεία της **Στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Βιργίλιος	α. Απομνημονεύματα
2. Ιούλιος Καίσαρας	β. Λυρική ποίηση
3. Σενέκας	γ. Επική ποίηση
4. Οράτιος	δ. Φιλοσοφία
5. Κορνήλιος Νέπωσ	ε. Ιστορική βιογραφία
στ. Μυθιστόρημα	
ζ. Επίγραμμα	

Μονάδες 10

1-γ (σελ.18)

2-α (σελ.17)

3-δ (σελ.22)

4-β (σελ.18)

5-ε (σελ.17)

B2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της **Στήλης Α** με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της Νέας Ελληνικής της **Στήλης Β** (δύο στοιχεία της **Στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
1. cernitur	α. πρόσφυγας
2. fugiunt	β. ιμάντας
3. magna	γ. άγνωστος
4. cognoscantur	δ. μεγαλοπρεπής
5. amentum	ε. ύμνος
στ. διάκριση	
ζ. κρότος	

Μονάδες 10

1-στ

2-α

3-δ

4-γ

5-β

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Nostri	: την ονομαστική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
hostes	: την αφαιρετική του ίδιου αριθμού
terga	: τη γενική του ίδιου αριθμού
equites	: την ονομαστική στον άλλο αριθμό
magna	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού στον συγκριτικό βαθμό του ίδιου γένους
caedes	: τη δοτική του ίδιου αριθμού
Ille	: την ονομαστική του ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος και τη γενική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
eum	: την αιτιατική του ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
pondus	: την ονομαστική στον άλλο αριθμό
vultum	: τη γενική στον ίδιο αριθμό
rem:	την αφαιρετική του ίδιου αριθμού (στο τρίτο απόσπασμα)
celeriter	: τους άλλους δύο βαθμούς του επιρρήματος
periculum	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Μονάδες 15

Nostri: noster

hostes: hostibus

terga: tergorum

equites: eques

magna: maiore

caedes: caedi

Ille: illud - illius

eum: id

pondus: pondera

vultum: vultus

rem: re

celeriter: celerius - celerrime

periculum: pericula

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΛΟΓΟΣ

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

gerunt	: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
cernitur	: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική μέλλοντα στην ίδια φωνή
Fit	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του Ενεστώτα

mirāti sunt	: το απαρέμφατο του μέλλοντα και του συντελεσμένου μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
attulissent	: την αιτιατική στο σουπίνο
uterētur	: τις μετοχές του ρήματος στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους
dixit	: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
curat	: το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
mittit	: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
adīre	: την αφαιρετική του γερουνδίου
possit	: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική του υπερσυντελικού
abiciat	: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

Μονάδες 15

gerunt: gesserint

cernitur: cernetur

Fit: fite

mirati sunt: miraturos esse – miratos fore

attulissent: allatum

uteretur: utens – usurus - usus

dixit: dic

curat: curabimus

mittit: misit

adire: adeundo

possit: potuisset

abiciat: abice

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΛΟΓΟΣ

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

eis (στο πρώτο απόσπασμα), **assidentem**, **risu**, **consilia**, **ob rem**.

Μονάδες 10

eis: αντικείμενο στο ρήμα *occurrunt*.

assidentem: κατηγορηματική μετοχή που εξαρτάται από το *spectandum*, συνημμένη στο *se*, δηλώνει το σύγχρονο, ως κατηγορούμενο στο *se*.

risu: αφαιρετική οργανική του τρόπου και προσδιορίζει το *solvit*.

consilia: υποκείμενο στο ρήμα *cognoscantur*.

ob rem: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου και προσδιορίζει το *mittit*.

Δ1β. «nē, interceptā epistolā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 3) και να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1).

Μονάδες 5

Μονάδες 15

«ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur»

Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση.

Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλά επιθυμητό. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, cognoscantur, γιατί εξαρτάται από ρήματα αρκτικού χρόνου, curat-providet, άρα δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Ισχύει η ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων. Η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της· συγχρονισμός κύριας με δευτερεύουσα πρόταση.

Συντακτικά λειτουργεί ως αντικείμενο στα ρήματα curat-providet.

Δ2α. «missum», «veritus»: να μετατρέψετε τις μετοχές στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 12

missum: επιθετική μετοχή

quod (publice) missum erat

veritus: αιτιολογική μετοχή

quod/quia/quoniam Gallus periculum veritus erat – αντικειμενική αιτιολογία

quod/quia/quoniam Gallus periculum veritus esset – υποκειμενική αιτιολογία

cum Gallus periculum veritus esset – η αιτιολογία είναι αποτέλεσμα εσωτερικής, λογικής διεργασίας.

Δ2β. «In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore»: να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 3

Μονάδες 15

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ
«in litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore:

Ευθύς λόγος

Ego cum legionibus celeriter adero.

Καρβελά Διονυσία